

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

יב.

עין משפט
נר מצוה

פ א [מיי' פכ"א מהל'
איסורי ביאה הל' כג]
טוש"ע י"ד ס' קנ סעיף
א:

ב [מ״י שם ה׳ ו ט״ו ש״ע
א״ה ש״ע ס״י כ״א סע״ף ז]:
פב ג מ״י פ״ב מה׳
עבודת כוכבים ה׳ ה:

רבינו חננאל

ואס'ק'ן ממני שאמר ר'אליעזר
יעקב איש קרן סכניא
(תובא) (כח) (יב) (יב) (יב)
וזה ומחיר לכל אסורין
לקרבן אבל לעשות גדול
לפי הכסף לכהן גדול
שרי. ומקום טענות פה
למקום טענות חזון
כדכתיב מאתן וזה
קצצה וזה אתן וזה
ישיבו והודה לו על
דבר זה בשביל שנתפש
בעינו וזהו ממנו ותפש
לפי זה ואמר עברתי
על מה שכתוב הורק
ממליה דרכן וזה המינות
וההשאלה לא קרבן לא
פחת ביהוה וזה
מכח צירף להחרק
ממנה וזה ר' אמר:
ר' פדת הוא אמר לא
אסרה תורה אבל לילוי
עירות בלבד שנא' איש
איש אל כל שאר עוונות
לא תקרב לגלות עורו:
עלא הוה מנשק
אבי ירידה
ופלוגתא דיריה איריה
דחא הוא דאמר אפי'
שן קריבא בעולא אסור
משום ק'ן ארמין ידיו
סחור סחור לכרמא כל
תקרב: לעלוקה שני בנות
וזה המינות וההשאלה
באה אל ישיבוכל בא'
במינות לא ישיבוכל אלא
ישיבו לא ישיגו אורחות
ז' חיים: לו למימרא כל הדור
ממנות מיני ואס'ק'ן ידיו
מלי ממנות אבל עובר
עבירה כחן תהיה אסור
על דבר חסאי ואומרה
ליה בנה קטן מבנה גדול
כלומר כל עליה בנה
הגדול ותעבידה ממנו
וילדה בנה קטן וכיצא
הם עברי עברי א'
ישיבו שחינו: לו למימרא
ההורחן מן העבירות וזה
הורי אלעזר בן יורדיה
שלא הניח וזה בעולם
כ' בשעת הרגל בן
שמן וזו אומרין אלעזר
אינו מתקבל בתשובה
כ' ויהי שני ותתן
כדיענה אם תחתן לשמים
שקישקשו על רמים הם
צריקן שיקשו אחרים
ז' חמים עליהם שכתוב כ'
וכן וכן כולם עד אין
חידור תלי אלא בתשובה
היחיד חסאי בתשובה והיחיד
ראשו בן ברקני ונמה
בבבבה עד שיצאנה חסאי
יצתה בת קול ואמרה ר'
אלעזר בן יורדיה מובן
לחיי תורעם האב מובן
רבי ואמריש קונה עולמו
בשעה אחת כגון זה ולא
יז' שנתמחלו עונותיהו לא'
שקראוהו בן חשמים.
וזה אלעזר זה העבירה
הוא דביק וכו' וזה
ביה מית. ורפיק' ההם
סובא י' מינות דמי:
ר' תנאנו ר' ינאן' זה
אולי לארחה מטל מלפשת
דריסין חסאי פצי' לבית
עבודת סוכיבין אסור
איש וזנות אסור וניול

ויעקב איש כפר סכניא שמו. ז"ל דאין זה יעקב מינהא דפרק אין מעמידין (לקמן דף כה). דרמא סמא לרבי אבהו דודאי איתאזו יעקב ז"ל לא האריך ימים כ"כ אלא נראה דהוא שגא לרפאות את בן דמא (לקמן ס:). אבל יעקב מינהא דרבי אבהו יכול להיות שזאת איתא דפרק ביסוי הדם (סו"ט דף עז).
ר' לו וזיורא הזכרתי גבי רבא ז"ל **מחז** לעשות בית

הבסא א"ב. נראה ללאו מדאורייתא קא צעי דפשיטא דשרי דהא אפילו ריקונים דצית קדשי הקדשים הוה שרי אי לאו ריבויא דקרא צפרק כל הכללים (לקמן דף מו:). אבל מיד דהר הבית פשיטא דשרי דהא אפי' פרה אימעיטא פרוק כל הכללים מקרא דצית ה' פרוק לפרה שאינה צאה לצית: **הרחק** מעליה דרבך זו מינות. והא דלמרי' צפרק כל כתבי (שם דף קטז). דכמה אמוראי הו' אולי לני אצין זהו להתווכח עמם ואלא מה מקום מינות ממע אלא מקום יוחז ומתקפצא שם חכמי עובדי כוכבים ונושאין ונותנים בדברים ומאן דלא הוה אילי היינו מיראה שלא יהרגום וכן משמע דלמר ^ט רב נחמן אלא מייבשו ומסתפינא מייבשו ודלא כפ"ה ^ו שפירש צטמן שזהו מקום צדוקת כוכבים: **ופליגא** רבני פרת. ואמאי? ופליגא דלמא לעולם אמרו רב חסדא ^ז פדת שמן המורה אינו אסור אלא קריבה של גלוי עריות אבל מגזירת חכמים צריך להרחיק ד' אמות והי' קשיא פ"ק דשבת (דף ג.י.) על ההיא דלמר ואת אשח ערבו לא טמא ואלא אשה נדה לא קרב מה אשת רעוה הוא צנגדו והיא צנגדה אסור אף נדה כן ועלה קאמר ופליגא דר' פדת דלמ' פדת לא אסרה תורה אלא קריבה של גלוי עריות בלבד ומאי קאמר וכי צא ר' פדת לומר דאשתו נדה הוא צנגדו והיא צנגדה שרי והלא שמיני צמשנה (שם דף יא.) לא יאכל הוצ' עם הזבה מפני הרגל עזירה לבן נראה לר"י דה"ק הכא והסא דמה שאנו דורשים מלשון קריבה הכא ארבע אמות והסא הוא צנגדו כו' פליגא דר' פדת דלר' פדת אין לשון קריבה בין בדברי תורה בין בדברי קבלה אלא גלוי עריות ממע ואפילו אסמכתא לעשות התקנה ד' אמות אין ללמוד ממנה: **ופליגא** רידיה אדרידה. ומה שהיה מקל על עמלו היינו משום דלמדין עליה כ"י כדלמרי' צריש פ"צ דכחצות (דף קז.):

לַעֲדֹקָהּ. לפי הפשט היינו גיהנם וכן יסד הפייט צוולת של חנוכה יקדו בזהבצי עלק ור"ת הקשה דבפ"צ דעירובין (דף ע"י. ע"א) ד"ה והאיכא דחשיב שמונת גיהנם לא חשיב האי לכך נראה לו (ס') דשם חכם הוא (חמ"ט) (חמ"ט) לאיחילר (חמ"ט) למואל אכל אין לומר שהוא משמות שלמה כמו אגור וקהלת דמדרש של ג' דברים חשיב איחילר בשמות שלמה ולא חשיב האי בזה"ה: **עַד** שאנו מבקשים ע"ך רחמים. לא השיבו לו כי אלא ע"ה אומר בלבו שכן יוכלו להשיב א"נ שר של הרים הים משיב כו (ס')

כִּיזֵיל

והנהגה. ישר [הדבר] בעיניך: לכה גדול. שפירש מציתו לפני יוס הכפורים ללשכת פרהדריין¹ ושם היו מתקנים לו כל זכריו: והרשות. שולטנות שנותנין עיניהן בצעלי ממון להרגן ולטול ממון: ורצון. להיות להו האי דבר מינות דיעקב: לנצח. היא נצית

בציעי כל וסוברתן. והכי משמע מאתכן
ונגה קבלה קבלה מאתכן הזוגה
ובאתכן זוגה ישבו להייתן: ופליגה
דברי פרט. הני ארבע אמות דרב
חסדא: אבי ידיהו. צורעותיהן:
אבי חדיהו. חזה. דרך בני אדם
שסיואלן מביא הנכנס מיד הוא
נושא לבציו ולחמו ולגדלו ממנו
בארכובה או בפס ידיו [משום כבוד]:
שזעוקו מגיהנם. על רוב יסורי

גיהנם: מינות. זועקת הבא תקרובת
לעבודת כוכבים: רשות. זועקת הבא
ממון ודורות וארנונה ומס למלך: לא
ששון. כל המשמעים (לעבודת כוכבים)
אחר שאבדו במינות אינם שצין ואם
שצין ממנהרין למות מתוך רעה וכפיית
יארם חו גזירת מלך עליהם למות:
צדקים עוברים רוב עוברים

זו היא ששטתה בנה קטן מזנה טי גדול
 [גנה] הגדול בא עליה והולידה ממנו
 בנה הקטן ובאה לקבל דין ולשוב
 בתשובה: **בוודאי**. **תברכינן**. **איה**
לדרך (בראשית מז) מתגרמין וזוין
 לאורחא ותברכינן הן איה לדרך
 ממים: ה"ג מדקאמר קנה שנקלות.

ולא מתה אתקפתא היא. ואיכא דמוצי' **הבי** אמינות אין מעבירה לא והא **ההיא** לאתא כו' ומתה ומשנינן **מאדקאמרה** קלה שבקלות מכלל דאמינות **וממי** הוה בי ומשום **הבי** מתה: **הרגל דבר** תשמיש. הרגל התחלה **כמו** (אבות פ"ג מ"ג) מרגילין את **האדם** לערוה ממשיכין [והיינו התחלה]: **הפיסה**. רוח: **פלי** אפיסחא דעצובים **כוכבים**. פתחו לעתה עבודת כוכבים: **כמו** (תלמיד כב) פלו עלי פיסה: **דברים**

שצועקת ואומרות בעולם הזה
אורחות חיים וכי מאחר שלא
אורחות חיים למימרא דכל
דב חסדא ואמרה ליה קלה
לה רב חסדא שרחו לה בזוור
מכלל דמינות [נמי] היא בה
איכא דאמרי ממינות אין מעב
וא"ל [ר"ח זוידו לה זוודא]
נמי היא בה ומעבירה לא והר
זונה אחת בעולם שלא בא
הים והיתה נוטלת כים דיגרי

שבעה נהרות בשעת ההרגל
החוזרת למקומה כך אלעזר בן
בין שני הרים וגבעות אמר
שאנו מבקשים עליך נבקש
תמוינה אמר שמים וארץ
עליך נבקש על עצמנו שנאמר
אמר חמה ולבנה בקשו עלי
על עצמנו שנאמר ¹⁰והפרה חק

עלי רחמים אמרו לו עד ש
יבנומקו כל צבא השמים אמר
והוועה בבכיה עד שיצתה נשמה
לחיי העולם הבא [והא הכא בע
כמנינות דמיא ^ובכה רבי ואמר
בשעה אחת ואמר רבי לא דר
אותן רבי ר' חנינא ור' יונה
כוכבים וחד פצי אפיתחא

(א) בַּסֵּא: אחד מתמלכדי
 יש הנוטריא (ב) בַּסֵּא:
 המלכדי יש הנוטריא (ג) שֶׁבַת
 י.א. (ד) שָׁשׁ: (ה) לְקַמְּוּתָא
 וְשִׁנְיָא (ו) לְעֵלִי: לְקַמְּוּתָא
 (ז) הַנּוֹמָד (ח) בַּסֵּא: לִמְלָא
 וְעִזְרָתָא כּוּכְרִים, סִי
 (י) בַּסֵּא: רֶשַׁע, סִי
 חֲסוּפֹת מְגִלָּה כּ. דִּיָּה
 אֶחָד עֶשְׂרִי וְיָרֵךְ, בַּסֵּא
 טָקָּף: לְקַבְּוּת מוֹרֶתֶם
 (מ) שָׁשׁ שֶׁבַת קָטָן. אִמְלָא
 מִדִּי בַּסֵּא (נ) לְקַמְּוּתָא
 דִּיָּה לְבֵית אֲבִדְרָא (ס) נְעִי
 מוֹס' מוֹלִין י.א. אֶחָד אֶמְרָא

תורה אור השלם

1. לא תביא אתנו וזהו
ומחזיר כלב ביד יי
אלהיה לכל עת יי
תועבת יי אלהיה גם
שניהם: דברים כי ט
2. וזה פסיליה וכתבו וכל
אתניה ישרו באש וכל
עצביה אשים שממה כי
מאתנו וזהו בקצה ועד
אתנו וזהו ישובה:
מיכה א ז
3. הרחק מעליה ירפת
ואל תהרב אל פתח
ביתיה: משלי ח ח
4. ויהי כך דפך וכתבו
הנשים: בתוונותיך
ואחריה לא וזהו וכתבו
אתנו ואלא לא נתן לך
ותדי למה:

יִחְזָקוּ לֵךְ
5. אִישׁ יִשׁוּר אֶל תְּכָרֵב
שָׁאֵר אֲבֹתָיִם אֶל תְּכָרֵב
לְגִלּוֹת עֶרְוָה אָנִי יִי
יִקְרִי יִהּ
6. לַעֲלֹקָה שֵׁשׁ בְּנוֹת
תִּשְׁבַּע שָׁלוֹשׁ זָהָל אֶל
הַחֲבֵבָה אֲרָבֶּה
אֲמֹר הָדָן מִשְׁלִי לֵט
7. כָּל בָּיְתָה לֹא יִשְׁבֹּן
וְלֹא יִשְׁנֶה אֲרָבֹת
זֵימִים מִשְׁלִי בֵּן
8. כִּי הָרָרִים יִמְשֹׁשׁ
הַבְּנוֹת וּמִתְּחֵלָה
אֲמָתָה לֹא יִמְשֹׁשׁ וְחִסְדִּי
שְׁלֹמֹה לֹא תִמְשֹׁשׁ אֲמֹר
9. יִשְׁעֵיהֶן יִי
מִרְחָמָה שָׁאֵר לְשִׁמְעִים עֵינֵיהֶם
הִבְשִׁיטוּ אֶל תְּרָצִיץ מִלְחָמָה
וְהָרָקִי כִבְדֵּן תִּבְלֵה
וְיִשְׁבִּיָּה עֲלֵמֹן בֵּן יִמְוֹתָן
וְיִשְׁעֵיהֶן לְעֹלָם תְּהִיָּה
וְדִצְקָתָהּ אֶל תִּתֵּן:

יִשְׁעִיהוּ נָא וְ
10. וְחִפְרָה הַלְבֵנָה
וּבֹשֶׁה הַחֲמָה כִּי מֶלֶךְ יִי
צָבֹאוֹת בְּדָר צִיּוֹן
וּבִירוּשָׁלַם וְנָגַד זָקְנֵי
כְּבוֹד: יִשְׁעִיהוּ כֹד כֹּג
11. וְנִמְקוּ כָּל צָבָא
הַשָּׁמַיִם וְנִגְלוּ כִסְפֵּר
הַשָּׁמַיִם וְכָל צָבָא יִבֹּל
כֹּבֵל עֲלֶה מִגֹּפֶן וּכְנֻכֵּלֹת
מֵתָאנָה: יִשְׁעִיהוּ לֹד דַּ

הגהות הב"ח

(א) תוֹם ד"ה לעלוֹקָה
וכו' דשם חכם הוא. נ"ב
והא דמוקי ליה הכא
בגיהנם היינו משום דכתיב
בתיבא שאלו ועוזר רחם
מוקפות ר"פ עושין פסין
דף יט דז"ה והאיכא
תפסה:

מזוספ רע"י

קריבה של גלוי עריות.
תשמיש ממש (שבת יג.).

אותן רבי ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא ממו להנהו תרי שבילי חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים וחד פצי אפיתחא דבי זונות אמר ליה חד לחבריה ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכים